

DANMARKS IDRÆTS-FORBUND
Olympisk komite

FORENINGS- VEDTÆGTEN

Udgiver: Danmarks Idræts-Forbund

Tekst: Mikael Friis Rasmussen
Willy Rasmussen
Søren Gøtzsche
Jan Darfelt
Asbjørn Nordam

Danmarks Idræts-Forbund

Marts 2005

Telefon 4326 2626

Eftertryk tilladt med kildeangivelse

Vejledning til brug ved udarbejdelse eller revision af idrætsforeningens vedtægt

Indledning

Sigtet med denne vejledning er at give en overordnet orientering om vedtægtsforhold i en idrætsforening. Vejledningen kan desuden bruges som tjekliste ved udarbejdelse eller revision af foreningens vedtægt. Men da der vil være forskelligheder fra forening til forening, må vejledningens anbefalinger benyttes med de nødvendige tilpasninger.

I vejledningen behandles først og fremmest vedtægten for den enstrengede forening - det vil sige foreningen med kun en idrætsgren. Vejledningens standardvedtægt kan imidlertid også danne grundlag for vedtægten i en flerstrengt forening - igen med de nødvendige tilpasninger. Den flerstrengede forening er kort behandlet til sidst i denne vejledning.

Vejledningen giver ikke anvisninger vedrørende selve stiftelsen af en idrætsforening. Rådgivning herom vil kunne fås ved henvendelse til denne vejlednings forfattere.

Foreningens grundlov

I Danmark findes ingen almindelig foreningslov, der regulerer foreningers virksomhed. Grundlaget for foreningen er derimod foreningsaftalen, vedtægten.

Vedtægten er foreningens grundlov og dermed det juridiske grundlag for foreningens virke. Selv om det ikke er et krav, at man har en skreven vedtægt, er det ganske praktisk, at der ved foreningens stiftelse fastsættes nærmere regler for foreningens formål og virke, herunder det enkelte medlems rettigheder og pligter, valg af bestyrelse osv.

For at undgå diskussioner om, hvorledes man skal forholde sig i en lang række tilfælde, som opstår i foreningens daglige arbejde, bør vedtægten naturligvis formuleres så præcist som muligt.

Krav til vedtægten

Der findes ingen lovgivning, der siger, at en forening skal have en vedtægt, eller at vedtægten skal have et bestemt indhold. Vedtægten kan være mere eller mindre omfattende alt efter foreningens formål.

Dette betyder dog ikke, at der overhovedet ingen krav stilles til en forenings vedtægt. Ønsker en forening for eksempel at være medlem af et specialforbund under Danmarks Idræts-Forbund (DIF), eller ønsker en forening at modtage støtte fra kommunen til de forskellige aktiviteter, man dyrker i foreningen, så stilles der faktisk en række minimumskrav til foreningens vedtægt.

På de følgende sider kan du læse om de minimumskrav, der stilles fra henholdsvis DIF og kommunen.

Danmarks Idræts-Forbunds krav

I DIF's vedtægter, lovregulativ I, § 2, er følgende foreningsbegreb formuleret:

Stk. 1. Medlemsorganisationernes medlemsforeninger er foreninger, der geografisk er placeret i Danmark, og hvis formål uegennyttigt er udøvelse og fremme (udbredelse) såvel praktisk som teoretisk (kendskab) af pågældende aktivitet under det specialforbund, hvor medlemsforeningen er optaget.

Det samme gælder foreninger i Sydslesvig, forudsat de ikke er medlem af det tyske idrætsforbund.

Stk. 2. En forening er et vist antal mennesker, der uanset økonomiske, sociale, politiske og religiøse forskelle og interesser mødes i et gensidigt fællesskab. Foreningen skal i enhver henseende være opbygget på grundlag af almindelige foreningsretlige regler og have en almindelig foreningsstruktur. I dette ligger, at foreningen skal være organiseret med en bestyrelse, registrere medlemmerne og have et sæt vedtægter eller tilsvarende regler, der som minimum omhandler:

- foreningens navn og hjemsted, - foreningens formål, - medlemskab af organisation, - optagelse af medlemmer, - kontingent, - udmeldelse/eksklusion, - afholdelse af generalforsamling, - regnskab, - vedtægtsændringer og - foreningens opløsning.

Stk. 3. Foreningen skal virke på et demokratisk grundlag, således at medindflydelse formelt udøves gennem stemmeret på generalforsamlingen og gennem valgbarhed til bestyrelse og udvalg. Begrænsning i dette princip kan alene finde sted generelt og under hensyntagen til medlemmets unge alder.

Stk. 4. Adgangen til at blive medlem skal harmonere med foreningsformålet, således at foreningen ikke på urimelig måde hindrer medlemskab, men som udgangspunkt er åben for alle.

Stk. 5. Foreningens organisatoriske struktur skal give det enkelte medlem ubegrænset mulighed for på demokratisk vis at øve indflydelse i foreningen, herunder have mulighed for at møde op og stemme på generalforsamlingen.

Stk. 6. En forening kan kun have enkeltpersoner som medlemmer.

Stk. 7. Medlemskabet af en forening bekræftes gennem et kontingent, der som minimum skal omfatte en måneds varighed. Kontingentet skal tillige stå i rimeligt forhold til opfyldelsen af foreningsformålet og foreningens økonomiske forhold.

Stk. 8. En kommerciel virksomhed kan aldrig optages. Specialforbundets bestyrelse kan nægte at anerkende en forening, hvis bestyrelsen efter en konkret vurdering konstaterer, at der i foreningen er personsammenfald mellem f.eks. foreningsledelsen og ejerkredsen omkring en kommerciel virksomhed, der beskæftiger sig med samme aktivitet*) som foreningen. Det samme gælder, hvis der i andre relationer er risiko for, at en eller flere personer via sin indflydelse i en forening kan misbruge denne til at promovere egen kommerciel virksomhed.

*) Med formuleringen "beskæftigelse med samme aktivitet som foreningen", tænkes bl.a. på udlejning af lokaler, faciliteter eller materiel til foreningen.

Stk. 9. Virksomheder (A/S eller ApS), hvis formål det er at drive eliteidræt, og som er etableret af og i direkte tilknytning til en forening, der objektivt opfylder kravene i stk. 1-8, kan optages.

Folkeoplysningslovens krav

Folkeoplysningsloven danner grundlag for det kommunale tilskud, som almennyttige foreninger kan modtage fra hjemkommunen.

Folkeoplysningsloven indeholder en række krav til foreninger og deres vedtægter. Lovens § 4 nævner for det første, at en forening, der tilbyder frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde, skal:

- 1) Have formuleret et formål med foreningsdannelsen, og dette formål skal fremgå af vedtægten
- 2) Tilbyde folkeoplysende virksomhed efter loven
- 3) Have en bestyrelse
- 4) Være demokratisk opbygget
- 5) Bygge på aktivt medlemskab og have mindst 5 betalende medlemmer
- 6) Som udgangspunkt være åben for alle, som tilslutter sig foreningens formål
- 7) Være hjemmehørende i tilskudskommunen
- 8) Have en virksomhed, der er almennyttig og kontinuerlig.

Bekendtgørelsen til folkeoplysningsloven nævner endvidere i § 1, at en folkeoplysende forenings vedtægt skal indeholde oplysninger om:

- 1) Foreningens formål
- 2) Valg til bestyrelsen og antallet af bestyrelsesmedlemmer
- 3) Regnskabs- og formueforhold, herunder valg af revisor
- 4) Foreningens hjemsted
- 5) Betingelser for medlemskab
- 6) Tegningsret for foreningen
- 7) Procedure for vedtægtsændringer
- 8) Anvendelse af foreningens eventuelle overskud ved ophør.

Det er folkeoplysningsudvalget i kommunen, som afgør, om en forening opfylder betingelserne for at opnå tilskud efter loven. Det sker ud fra en generel vurdering af vedtægterne, udvalgets lokalkendskab m.v. Ligeledes kan kommunalbestyrelsen beslutte, at foreningen skal indsende en årlig beretning, hvori foreningens folkeoplysende virksomhed beskrives.

Det er endvidere fastsat i loven, at en folkeoplysende forening ikke må oprettes eller drives i kommercielt øjemed. Desuden skal et eventuelt overskud, der opstår gennem deltagerbetaling ved foreningens virksomhed efter loven, tilfalde den folkeoplysende forening til anvendelse inden for lovens område.

Ved en folkeoplysende forenings opløsning skal et eventuelt overskud, der er opstået ved deltagerbetaling ved foreningens virksomhed efter loven, tilfalde almennyttige formål.

Ved vurderingen af om foreningens formålsbeskrivelse er i overensstemmelse med loven, kan folkeoplysningsudvalget tage udgangspunkt i lovens formålsbeskrivelse, sådan som den er beskrevet i henholdsvis § 1 og § 14:

„Loven skal med respekt for forskellige holdninger sikre offentlige tilskud m.v. til den frie folkeoplysende virksomhed, der bygger på fællesskab og de enkelte initiativtageres idégrundlag“.

„Formålet med det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde er med udgangspunkt i aktiviteten og i det forpligtende fællesskab at styrke folkeoplysningen og dermed medlemmernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet“.

Vedtægtens hovedpunkter

De emner, som bør være reguleret i en forenings vedtægt, er:

- 1) Navn og hjemsted
- 2) Formål
- 3) Medlemskab
- 4) Indmeldelse
- 5) Udmeldelse
- 6) Kontingent
- 7) Restance
- 8) Udelukkelse og eksklusion
- 9) Ordinær generalforsamling
- 10) Dagsorden
- 11) Generalforsamlingens ledelse
- 12) Ekstraordinær generalforsamling
- 13) Bestyrelsen
- 14) Regnskab
- 15) Revision
- 16) Tegning og hæftelse
- 17) Vedtægtsændringer
- 18) Foreningens opløsning

Vedtægten punkt for punkt

 = udfyldes af foreningen

§ 1

Navn og hjemsted

Foreningen er stiftet den og har hjemsted i kommune. Foreningen er tilsluttet (specialforbund/unioner) under Danmarks Idræts-Forbund (DIF) og er underlagt disses love og bestemmelser.

Kommentar:

For at en forening kan få tilskud efter folkeoplysningsloven, skal den være hjemmehørende i den kommune, som yder tilskuddet. Dette udelukker dog ikke, at enkelte af foreningens aktiviteter kan finde sted uden for kommunen, eller at foreningen har aktiviteter i flere kommuner.

§ 2

Formål

Foreningens formål er at dyrke og med udgangspunkt i fællesskabet og det sociale liv i klubben at udbrede kendskabet til denne idræt. Det er endvidere foreningens formål at udvikle medlemmernes lyst til at engagere sig og tage et medansvar i foreningen.

Kommentarer:

Angivelse af foreningens formål har betydning, når man skal afgøre, om man vil være medlem af foreningen. Efter Grundloven har man har ret til frit at stifte en forening, når blot foreningens formål er lovligt.

Se desuden side 7 vedrørende folkeoplysningslovens krav til foreningens formålsbeskrivelse.

§ 3

Medlemskab

Som aktivt medlem kan optages enhver, der er fyldt år.

Optagelse af passive medlemmer kan ske uanset alder. Passive medlemmer har ikke adgang til selve idrætsudøvelsen, men er valgbare til bestyrelsen.

Medlemmerne er forpligtet til at overholde foreningens vedtægt og leve op til foreningens formålsbestemmelse.

Endeligt afslag på medlemskab af foreningen skal efter anmodning fra den, der ønsker medlemskab, forlægges generalforsamlingen.

Kommentarer:

Principielt skal en forening være åben for alle, der ønsker at blive medlem. Af praktiske årsager er det dog almindeligt at have en nedre aldersgrænse for optagelse af aktive medlemmer – afhængig af den pågældende idrætsgren. Et sådant (objektivt) optagelseskriterium er både velbegrundet og fornuftigt. Diskriminerende begrænsninger kan derimod aldrig accepteres.

For at opnå kommunalt tilskud skal foreningen være åben for alle, der kan tilslutte sig foreningens formål, og foreningen skal bygge på aktivt medlemskab.

Det er muligt at operere med en venteliste, hvis foreningen har nået grænsen for sin kapacitet og derfor ikke for tiden kan optage flere medlemmer.

Vedtægten kan eventuelt suppleres med følgende: Æresmedlemmer kan på bestyrelsens forslag udpeges af generalforsamlingen. Udpegningen kræver samme majoritet, som er foreskrevet til ændring af foreningens vedtægt, jf. denne vejlednings forslag til § 17.

§ 4

Indmeldelse

Indmeldelse skal ske skriftligt på indmeldelsesblanket til foreningens kasserer. For medlemmer under 18 år skal indmeldelsesblanketten underskrives af forældre eller værge.

Kommentarer:

Når indmeldelse er sket, har medlemmet de rettigheder og pligter, som følger af vedtægten, herunder adgang til at dyrke idrætten og pligt til at betale kontingent.

Det må anbefales, at nye medlemmer får udleveret et eksemplar af foreningens vedtægt, og man bør også gøre medlemmet opmærksom på reglerne for udmeldelse af foreningen.

§ 5

Udmeldelse

Udmeldelse skal ske skriftligt til kassereren med en måneds varsel til udgangen af en kontingentperiode. I forbindelse med udmeldelse skal medlemmets eventuelle økonomiske mellemværender med foreningen afvikles.

Kommentarer:

For at et medlems udmeldelse kan betragtes som gyldig, må det kræves, at reglerne vedrørende udmeldelse er overholdt. Hvis disse forhold ikke er i orden, kan foreningen principielt nægte at godkende udmeldelsen, og medlemmet skal fortsat betale kontingent.

§ 6

Kontingent

Kontingentet fastsættes af generalforsamlingen. Indbetalingsterminer og opkrævningsform fastsættes af bestyrelsen.

Kommentarer:

Af hensyn til reglerne om udelukkelse af et medlem på grund af kontingentrestance er det vigtigt, at alle medlemmer er godt orienteret om, hvornår kontingentet skal betales. Orientering herom kan for eksempel ske via hjemmeside, klubblad, opslag i klubhuset og/eller indbetalingskort, som foreningen eventuelt udsender.

§ 7

Restance

Kontingentet skal være betalt inden udgangen af forfaldsmåned.

Kommentarer:

Kontingentindtægt er ofte den største indtægtskilde for en forening. Derfor er det vigtigt, at man i foreningen er omhyggelig med rykkerproceduren, hvis et medlem ikke betaler kontingent rettidigt. Hvis et medlem efter påmindelse stadig ikke betaler sit kontingent, vil sletning af medlemslisten kunne ske, uden at spørgsmålet forelægges for generalforsamlingen.

§ 8

Udelukkelse og eksklusion

Et medlem kan udelukkes midlertidigt eller permanent (eksklusion), såfremt vedkommende handler til skade for foreningen, eller såfremt vedkommende ikke opfylder sine medlemsforpligtelser.

I sager om udelukkelse har medlemmet krav på at blive hørt, inden bestyrelsen træffer sin afgørelse.

I sager om eksklusion har medlemmet desuden krav på, at sagen afgøres på førstkommende generalforsamling, og at sagen sættes på dagsordenen som et særligt punkt.

En generalforsamlings beslutning om eksklusion kræver samme majoritet som ved ændring af foreningens vedtægt.

Kommentarer:

En forening vil kunne udelukke et medlem i en tidsbegrænset periode, hvis medlemmet har forbrudt sig mod det civile samfunds regler eller foreningens egne regler. Det kan eksempelvis være en bokser, der i en straffesag dømmes for vold eller en fodboldspiller, der ikke overholder fodboldklubbens ordensregler.

Foreningen og dens ledelse må naturligvis acceptere, at medlemmerne har ret til en betydelig ytringsfrihed med hensyn til forholdene i foreningen. Permanent udelukkelse (eksklusion) af et medlem bør være forbeholdt undtagelsessituationer, hvor særlige forhold gør sig gældende. Således bør der kun i situationer, hvor et medlems adfærd eller ytringer har en vis grovhed, skrives til eksklusion. Det kan f.eks. være at et medlem modarbejder foreningsformålet, eller udviser en så dårlig opførsel, at den skader foreningens anseelse og omdømme. Ligeledes kan nedsættende eller krænkende udtalelser til pressen om foreningen eller dens ledelse danne grundlag for en eksklusion.

Hvis der træffes beslutning om at ekskludere et medlem, bør den ekskluderede have vejledning om muligheden for at klage til specialforbundets appeludvalg (som typisk kaldes ordensudvalget).

§ 9

Ordinær generalforsamling

Generalforsamlingen er foreningens øverste myndighed i alle anliggender. Ordinær generalforsamling afholdes én gang årligt inden udgangen af måned.

Indkaldelse med angivelse af dagsorden og indkomne forslag skal finde sted med fire ugers varsel ved (om indkaldelsesmåden).

Forslag, som ønskes behandlet på den ordinære generalforsamling skal være indsendt skriftligt til bestyrelsen senest to uger før generalforsamlingens afholdelse. Er der indkommet forslag, fremsendes disse til medlemmerne sammen med dagsorden og det reviderede regnskab sådan, at dette er medlemmerne i hænde senest en uge før generalforsamlingen.

Adgang til generalforsamlingen har alle foreningens medlemmer, samt hvem bestyrelsen måtte indbyde. Stemmeret har alle aktive medlemmer, som ikke er i kontingentrestance. Der kan kun stemmes ved personligt fremmøde.

En rettidig indvarslet generalforsamling er beslutningsdygtig uanset de fremmødtes antal.

Kommentarer:

At generalforsamlingen er højeste myndighed indebærer, at alle spørgsmål, der ikke efter vedtægten skal afgøres på anden måde, kan indbringes for generalforsamlingen.

Det skal fremgå af vedtægten, hvornår og hvordan indkaldelse til generalforsamlingen skal foretages; om det skal ske ved brev til medlemmerne, ved opslag i klubhuset (på spillestedet) eller fx ved annoncering i klubblad, i lokalavis og/eller på foreningens hjemmeside. Det er vigtigt, at reglerne om indkaldelse bliver overholdt, da generalforsamlingen ellers principielt ikke kan gennemføres.

Bestyrelsen indkalder til generalforsamling. Hvis bestyrelsen ikke efterkommer vedtægtens bestemmelse om at indkalde til generalforsamling, kan en kreds af medlemmer foretage indkaldelsen i foreningens navn.

Efter folkeoplysningsloven skal alle medlemmer have indflydelse på foreningens drift. Dette vil normalt ske gennem stemmeret på foreningens generalforsamling. Hvis foreningen ønsker at begrænse ikke myndige medlemmers stemmeret, skal man kunne redegøre for, hvordan disse medlemmer på anden måde er sikret indflydelse på foreningens drift.

At være medlem af en idrætsforening knytter sig til medlemmets personlige interesse for den pågældende idrætsgren og foreningen (i modsætning til fx en aktionærs økonomiske interesse i et aktieselskab), og der bør derfor ikke kunne stemmes ved fuldmagt.

§ 10

Dagsorden

Dagsorden for den ordinære generalforsamling skal mindst omfatte følgende punkter:

- 1) Valg af dirigent og referent
- 2) Bestyrelsens beretning for det forløbne år
- 3) Forelæggelse af årsrapport (inkl. revideret regnskab) for det forløbne år til godkendelse
- 4) Forelæggelse af bestyrelsens budgetforslag for det kommende år til godkendelse
- 5) Fastsættelse af kontingent
- 6) Behandling af indkomne forslag
- 7) Valg af formand (i lige år)
- 8) Valg af kasserer (i ulige år)
- 9) Valg af sekretær (i ulige år)
- 10) Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer
- 11) Valg af to suppleanter til bestyrelsen
- 12) Valg af revisor og revisorsuppleant
- 13) Eventuelt

Kommentarer:

Af vedtægten skal det fremgå, hvilke punkter der som minimum skal behandles på den ordinære generalforsamling. Der kan herudover optages andre punkter på dagsordenen. Dette skal fremgå af indkaldelsen til generalforsamlingen.

Under punktet „Eventuelt“ kan man drøfte alle forhold, der vedrører foreningen, men der kan ikke træffes beslutninger.

§ 11

Generalforsamlingens ledelse

Forhandlingerne på generalforsamlingen ledes af en dirigent, der vælges af generalforsamlingen, og som ikke må være medlem af bestyrelsen.

Beslutninger træffes ved almindeligt flertal. Dog kræver vedtægtsændringer og beslutning om foreningens opløsning kvalificeret flertal, jf. §§ 17 og 18.

Afstemning skal foretages skriftligt, såfremt fem medlemmer forlanger det. Ved personvalg dog på forlangende. Der udfærdiges et referat over generalforsamlingens beslutninger. Referatet godkendes og underskrives af dirigenten.

Kommentarer:

Det første punkt på dagsordenen er valg af dirigent og referent. Dette punkt ledes typisk af bestyrelsens formand. Dirigenten er typisk medlem af foreningen, men kan også findes uden for medlemskredsen. Referenten vil oftest være foreningens sekretær. Har generalforsamlingen truffet afgørelse i en sag, kan denne ikke på ny indbringes for samme generalforsamling.

§ 12

Ekstraordinær generalforsamling

Ekstraordinær generalforsamling kan til enhver tid indkaldes af bestyrelsen og skal indkaldes, når mindst en femtedel af foreningens stemmeberettigede medlemmer skriftligt over for bestyrelsen fremsætter ønske herom med en angivelse af det emne, som ønskes behandlet.

Generalforsamlingen skal afholdes senest fire uger efter begæringens modtagelse. For så vidt angår krav til indkaldelsen, mødets ledelse, afstemning m.m. gælder de samme bestemmelser som for den ordinære generalforsamling.

Kommentarer:

Afholdelse af en ekstraordinær generalforsamling forudsætter, at der er tale om et eller flere klart angivne spørgsmål, som skal behandles af foreningens højeste myndighed (generalforsamlingen).

§ 13

Bestyrelsen

Bestyrelsen er foreningens daglige ledelse og repræsenterer foreningen i alle forhold. Bestyrelsen kan nedsætte nødvendige udvalg til varetagelse af løbende eller enkeltstående opgaver.

Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Bestyrelsen er kun beslutningsdygtig, når mindst af dens medlemmer, herunder formanden eller næstformanden, er til stede. Over bestyrelsens forhandlinger føres en protokol.

De vedtagne beslutninger og foretagne handlinger forpligter foreningen i henhold til vedtægten.

Bestyrelsen består af en formand, en kasserer, en sekretær og yderligere medlemmer og vælges for to år ad gangen på den ordinære generalforsamling. Formanden og bestyrelsesmedlemmer er på valg i lige år, medens kassereren, sekretæren og bestyrelsesmedlemmer er på valg i ulige år.

Valgbare til bestyrelsen er medlemmer, der er fyldt 14 år og har stemmeret, jf. § 9.

Kommentarer:

Afgørelse om, hvem der bliver valgt til de forskellige bestyrelsesposter, træffes ved såkaldt relativt flertal – det vil sige, at den/de kandidat(er), der opnår flest stemmer, er valgt.

Hvor mange personer bestyrelsen skal bestå af, afhænger af foreningens størrelse, struktur, traditioner m.v. Men af hensyn til reglen for hvornår bestyrelsen er beslutningsdygtig samt eventuelle afstemninger i bestyrelsen, må det dog anbefales, at antallet af bestyrelsesmedlemmer er ulige.

Fraværende, valgbare medlemmer kan vælges, når der skriftligt foreligger tilsagn om, at vedkommende vil modtage valg til den foreslåede post.

§ 14

Regnskab

Foreningens regnskabsår er kalenderåret. Bestyrelsen skal inden den afgive årsrapport for det foregående år til revisoren. Årsrapporten forelægges den ordinære generalforsamling til godkendelse og skal være forsynet med revisorens påtegning og underskrift. Årsrapport udsendes til foreningens medlemmer sammen med indkaldelsen til den ordinære generalforsamling.

Kommentarer:

Efter årsregnskabsloven skal der udarbejdes en såkaldt årsrapport, som skal indeholde driftsregnskab for det foregående år og status pr. regnskabsårets afslutning.

Afhængig af om foreningen dyrker vinteridræt eller sommeridræt, kan det eventuelt være hensigtsmæssigt med et andet regnskabsår end kalenderåret. Kommunen kan dog forlange, at foreningens regnskabsår følger kalenderåret.

Bestyrelsen – typisk ved kassereren – skal hvert år på den ordinære generalforsamling forelægge et regnskab til godkendelse. Det regnskab (årsrapporten), der forelægges, skal være underskrevet af hele bestyrelsen og påtegnet af den generalforsamlingsvalgte revisor.

§ 15

Revision

På den ordinære generalforsamling vælges for et år ad gangen en revisor og en revisorsuppleant. Revisoren skal hvert år i [måned] gennemgå årsrapporten og påse, at beholdningerne er til stede. Revisionsformen er regnskabsmæssig revision, og årsrapporten forsynes med en påtegning. Revisoren har til enhver tid adgang til at efterse regnskab og beholdninger.

Kommentarer:

Revisionsformen bør fremgå af foreningens vedtægt. Ved almindelig regnskabsmæssig revision kontrolleres, at bilagene er rigtig udregnede, at bilag og bogføring er i overensstemmelse med hinanden, og at beholdninger og værdier er til stede.

Ved såkaldt kritisk revision foretages desuden en vurdering af, om de afholdte udgifter er i overensstemmelse med foreningens formål, med bestyrelsens eller generalforsamlingens beslutninger, og at de foretagende dispositioner i øvrigt er rimelige og forsvarlige.

§ 16

Tegning og hæftelse

Foreningen tegnes af formanden. Ved økonomiske dispositioner over kr. kræves dog underskrift af formand og kasserer i forening. Køb, salg eller pantsætning af fast ejendom skal godkendes af generalforsamlingen. Ligeledes skal låneoptagelse på mere end kr. godkendes af generalforsamlingen.

Der påhviler ikke foreningens medlemmer nogen personlig hæftelse for de forpligtelser, som påhviler foreningen.

Kommentarer:

Ud over formanden vil bestyrelsesmedlemmer undertiden skulle handle på foreningens vegne og derved virke som fuldmægtig for foreningen. Der er ikke krav om, at en person skal være myndig (fyldt 18 år) for at kunne indgå aftaler på foreningens vegne. Men af hensyn til de tilskud, foreningen modtager samt de personer og firmaer, som foreningen indgår aftaler med, er det hensigtsmæssigt, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne – herunder formand og kasserer – er myndige personer.

Efter lovgivningen vil bestyrelsesmedlemmer kun kunne drages til personligt (økonomisk) ansvar over for tredjemand, hvis man påfører denne et tab, fordi man har opført sig uansvarligt og groft retsstridigt. Det kunne være tilfældet, hvis bestyrelsen køber stort ind på kredit, selv om den ved, at der ikke vil være penge til at betale regningerne med.

Hvis man på den anden side bruger sin sunde fornuft og handler ansvarligt, så er det ikke forbundet med særlig risiko at deltage i bestyrelsesarbejde i en idrætsforening.

§ 17

Vedtægtsændringer

Ændring af vedtægterne kan ske på enhver generalforsamling, når mindst to tredjedele af de afgivne stemmer er for forslaget.

Kommentarer:

Ændring af en forenings vedtægt skal kunne ske på enhver lovligt indkaldt generalforsamling, d.v.s. på både ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger.

Om alle vedtægtsændringer skal kræve kvalificeret flertal, er et holdningsspørgsmål. Det bør dog altid være sådan, at der til ændring af formåls- og opløsningsparagraf kræves kvalificeret flertal, da disse paragraffer er af stor vigtighed for foreningen og dens medlemmer.

§ 18

Opløsning

Bestemmelse om foreningens opløsning kan kun tages på en i dette øjemed særligt indkaldt ekstraordinær generalforsamling. For at denne er beslutningsdygtig kræves, at mindst to tredjedele af foreningens stemmeberettigede medlemmer er til stede.

For at forslaget kan vedtages, kræves, at mindst tre fjerdedele af de afgivne stemmer er for forslaget. Opnås et sådant flertal på en generalforsamling, der ikke er beslutningsdygtig, indkaldes til en ny generalforsamling, hvor beslutning kan træffes med ovennævnte stemmeflerhed, uanset hvilket antal stemmeberettigede medlemmer der er til stede.

På generalforsamlingen skal samtidig træffes bestemmelse om, hvilke almennyttige/almenvælgørende formål, foreningens formue, herunder eventuel fast ejendom og løsøre, skal tilgå.

Kommentarer:

Opløsning af en forening er en så væsentlig begivenhed, at den altid skal foregå på en ekstraordinær generalforsamling. I tilfælde af opløsning kan en eventuel formue ikke tilfalde foreningens medlemmer, men bør anvendes til andre (amatør)idrætslige formål efter generalforsamlingens beslutning. Det kan være til idrætslige formål i hjemstedskommunen eller til en forening i en anden kommune.

Foreninger med flere idrætsgrene

Som nævnt i indledningen er standardvedtægten i dette hæfte udarbejdet med sigte på foreninger dannet omkring en enkelt idrætsgren. Er der tale om foreninger med flere idrætsgrene (flerstrengt forening), må der normalt foretages enkelte ændringer for, at standardvedtægten kan bruges af en sådan forening.

De flerstrengede foreninger kan inddeles i to hovedtyper hver med en række varianter.

Type 1

Foreningen ledes af en fælles bestyrelse, der træffer afgørelse i alle økonomiske og administrative spørgsmål. Der nedsættes et udvalg for hver idrætsgren. Disse udvalg arbejder under ansvar over for fællesbestyrelsen. Bestyrelsen forestår foreningens økonomi, hvilket vil sige, at kontingent, kommunale tilskud og andre indtægter tilgår den fælles bestyrelse, der så bevilger de nødvendige midler til arbejdet inden for de enkelte udvalg. Er der tale om en forening af denne type, må det anses for nødvendigt, at vedtægten suppleres med særlige bestemmelser, der angiver de enkelte udvalgs kompetenceområder, samt kompetenceforhold mellem bestyrelse og udvalg. Det kan samtidig være hensigtsmæssigt i vedtægten at beskrive proceduren for valg til de enkelte udvalg. I visse foreninger vælges udvalgene af udøverne inden for den pågældende idrætsgren. I andre foreninger vælges udvalgsmedlemmerne på hovedgeneralforsamlingen, hvor alle medlemmer har stemmeret.

Type 2

Der er her tale om en forening, hvor hver enkelt afdeling har sin egen bestyrelse, der selvstændigt tegner afdelingen, såvel administrativt som økonomisk. Kontingenter, kommunale tilskud og andre indtægter tilgår den enkelte afdeling direkte. Hovedbestyrelsen løser en række fælles

opgaver for foreningens enkelte afdelinger og virker som koordinerende organ for disse. Udgifter i forbindelse med løsning af hovedbestyrelsens arbejdsopgaver dækkes af de enkelte afdelinger.

Ved denne foreningstype er der i realiteten tale om selvstændige foreninger, der kan anvende standardvedtægten som model for vedtægten i den enkelte afdeling. Vedtægten må dog suppleres dels af bestemmelser, der angiver kompetenceforholdet mellem afdeling og hovedbestyrelse, dels af en særlig vedtægt for hovedbestyrelsens virksomhed. Det, der i denne forbindelse er afgørende for foreningen, er oftest, hvorvidt den enkelte afdeling udadtil kan betragtes som en selvstændig juridisk enhed.

For at den enkelte afdeling kan siges at være en selvstændig juridisk enhed, er det afgørende at:

- 1) Det af vedtægten fremgår, at hovedbestyrelsens eneste opgave er at koordinere samarbejdet mellem de enkelte afdelinger samt eksempelvis at varetage repræsentative opgaver for hele foreningen.
- 2) Det af paragrafferne vedrørende afdelingerne fremgår, at afdelingens bestyrelse suverænt træffer alle beslutninger vedrørende sportslige og økonomiske forhold under ansvar over for afdelingens egne medlemmer. Fastsættelse af kontingent og opkrævning af dette samt medlemsregistrering skal være uden tilknytning til øvrige afdelinger eller hovedbestyrelse.
- 3) Hovedbestyrelsen/hovedafdelingens arbejde alene drives for midler, eksempelvis tilvejebragt gennem tilskud fra de enkelte afdelinger, vedtaget af afdelingernes repræsentanter på hovedbestyrelsens generalforsamling eller øvrige selvskabte indtægter, ligesom hovedbestyrelsen alene hæfter med egen formue. En sådan hovedbestyrelse får således karakter af en paraplyorganisation for de enkelte afdelinger.

Dirigent på generalforsamling – hvad skal man gøre?

Inden generalforsamlingen går i gang:

- Gør dig på forhånd klart, hvilken slags forening (stor/lille, traditioner osv.) du skal være dirigent i
- sæt dig grundigt ind i foreningens vedtægt, herunder afstemningsregler* og evt. uskrevne regler
- sørg for at være i besiddelse af hele generalforsamlingsmaterialet
- undersøg om dagsorden, indkomne forslag og indkaldelse er i overensstemmelse med vedtægten
- forbered dig på alle de diskussioner og tvivlsituationer, du kan forudse
- sørg for at vide, hvor mange stemmeberettigede personer der er til stede
- puds dirigentklokken 😊

Under generalforsamlingen:

- tak for valget
- sørg for, at der bliver valgt en referent
- konstater generalforsamlingens lovlighed
- spørg, om der er indvendinger mod dagsordenen, herunder om nogen mener at have indsendt forslag, som ikke er medtaget på dagsordenen
- gennemgå evt. praktiske forhold (tidsplan, rygning osv.)
- følg dagsordenen
- vær en upartisk leder af generalforsamlingens forhandlinger og debatter

- gør løbende notater om de vigtigste indlæg og beslutninger
- undlad at deltage i debatten, medmindre dirigenthvervet (midlertidigt) overlades til en anden
- giv talerne ordet i den rækkefølge, de melder sig (dog kan et medlem, der ønsker ordet til forretningsordenen, bryde ind i talerrækken)
- lav om i talerækken, hvis du skønner, at rimelige forhold taler derfor
- undlad overhovedet at diskutere dine afgørelser med generalforsamlingen
- stands en taler, hvis: 1) hans indlæg ikke vedrører det emne, som er sat til debat, 2) der bruges ukvemsord eller rettes personlige angreb eller 3) fastsat taletid overskrides
- gennemfør nødvendige afstemninger, herunder ved personvalg med flere kandidater og når der skal tages stilling til fremsatte forslag*
- udsæt mødet, hvis det er nødvendigt - eksempelvis for at holde gruppemøder eller afklare tvivlsspørgsmål
- erklær generalforsamlingen for hævet, når dagsordenen er udtømt
- takke for god ro og orden - hvis det er relevant 😊

Efter generalforsamlingen:

- sørg for, at referenten hurtigst muligt udarbejder fyldestgørende referat
- underskriv (ligesom referenten) det godkendte referat

*Generalforsamlingens beslutninger falder i to kategorier:

Valg = udpegning af personer til bestemte poster.

Vedtagelser = beslutninger eller afgørelser i forelagte sager.

På en generalforsamling er det **flertallet**, der afgør, hvilken beslutning der skal træffes. Der findes imidlertid flere slags flertal:

Absolut flertal = over halvdelen af stemmerne. (Nogle gange kaldet simpelt flertal).

Relativt flertal = flere stemmer end nogen af de andre muligheder.

Til *vedtagelser* kræves absolut flertal. Vedtægten kan dog foreskrive såkaldt **kvalificeret absolut flertal**. Det er tilfældet, når vedtægtsændringer skal vedtages med to tredjedele af de afgivne stemmer. **Enstemmighed** er også et eksempel på kvalificeret absolut flertal.

Ved *valg* er relativt flertal nok, medmindre vedtægten foreskriver andet.

Hvis ikke vedtægten foreskriver andet, træffes beslutninger på generalforsamlingen af de i afstemningen deltagende, og resultatet findes ved optælling af de gyldige stemmer.

Ved ligestemmighed er hovedreglen, at valg afgøres ved ny afstemning eller lodtrækning, mens forslag til beslutning betragtes som forkastet. Vedtægten kan dog foreskrive anden afgørelsesmåde, fx at formanden har den afgørende stemme.

RÅD OG VEJLED- NING

Hvis du ønsker yderligere information eller har spørgsmål til vejledningen, er du velkommen til at kontakte Danmarks Idræts-Forbund, Udvikling & Rådgivning eller breddekonsulenten i eget specialforbund.

Danmarks Idræts-Forbund
Udvikling & Rådgivning
Idrættens Hus
2605 Brøndby
Tlf. 4326 2626

DANMARKS IDRÆTS-FORBUND
Olympisk komite

Idrættens Hus · Brøndby Stadion 20 · 2605 Brøndby
Telefon 4326 2626 · www.dif.dk